

ULKOPOLIITTINEN INSTITUUTTI
UTRIKESPOLITISKA INSTITUTET
THE FINNISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

Euroopan kolme vaihtoehtoa

Teija Tiilikainen

Suuren valiokunnan avoin kuuleminen

28.9.2016

Integraatioon kohdistuvat paineet

- Länsimaisten arvojen ja niihin nojautuvan kansainvälisen järjestyksen mallin tuleminen haastetuksi **heikentää EU:n toimintaedellytyksiä**
- Globaali murros heijastuu EU-maiden poliittisella kentällä **nationalismin vahvistumisena ja yleisenä globalisaation ja kansainvälistymisen kritiikkinä**
- EU-tason demokraattisten mekanismien heikkouden takia **jäsenmaiden sisäpoliittiset asetelmat ohjaavat EU:n suuria ratkaisuja**

Vaihtoehto1: Jakautuva EU

- *Kansanäänestykset jatkuvat ja Brexitiä seuraa joidenkin muiden maiden ero*
- **Ydin-EU:n ympärille muodostuvat kumppanuudet**
- Hallitustenvälisyyteen perustuvat liitännäisjäsenyydet = ei roolia unionin päätöksentekojärjestelmässä tai tasavertaisia jäsenoikeuksia
- Euroopan **globaali rooli heikkenee** ja sen kyky puolustaa yhteisiä arvoja ja intressejä vaikeutuu
- **Alueellinen epäyhtenäisyys** vaikeuttaa ydin-EU:n toimintaa

Vaihtoehto 2:Tiivistävä EU

- *EU:n koossapysymisen katsotaan edellyttävän demokraattisempaa, yhteisvastuullisempaa EU:ta, jolla on todellinen yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka*
- **Yhtenäisiin jäsenyyksiin perustuva liittovaltio-EU, josta jotkut jäsenvaltiot irtoavat**
- Siirtymävaihe hankala: **demokraattisen oikeutuksen mahdollisuus?**
- **Perustuslaillisuuden ja demokraattisemman yhteisön** toteutuminen sisäisesti; yhtenäisen ulkopolitiikan ja kansainvälisen roolin toteutuminen

Vaihtoehto 3: Nyky-EU

- *EU:n yhtenäisyys tiivistyy kriisien jäljiltä; Britannian kumppanuusrooli ei tarjolla muille eroa suunnitteleville jäsenmaille*
- **Nyky-EU, jonka laajeneminen hiipuu ja jossa EMU syvenee ja laajenee maltillisesti**
- EU:n kehitys **poukkoilevaa ja reaktiivista**; EU:n sisäinen ja ulkoinen uskottavuus altis kansainvälisen toimintaympäristön muutoksille
- Sekamuotoinen ja joustava EU mahdollistaa yhteisen politiikan rakentamisen **laajalla kokoonpanolla**